

АФРИКА
Стихійні явища природи.
Екологічні проблеми.
Найвідоміші об'єкти,
віднесені до Світової
природної спадщини
ЮНЕСКО

Мета: формувати уявлення учнів про стихійні природні явища, екологічні проблеми та заповідні території материка ;розвивати навички роботи з основними джерелами географічних знань та вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;виховувати екологічну свідомість учнів.

Обладнання: фізична карта Африки, атлас, підручник, презентація

Тип уроку: комбінований

Хід уроку:

1. Організація класу
2. Актуалізація опорних знань

Які природні зони поширені на території Африки?

За ключовими фразами або словами необхідно визначити природну зону:

- зміна сухого і волого сезонів
- багатоярусність
- великі добові амплітуди температур
- дика маслина і суничне дерево

ПРИГАДАЙТЕ

- Які явища природи називають стихійними?
- це надзвичайні природні явища, що діють з великою руйнівною силою, завдають значної шкоди району, в якому відбуваються, порушують нормальну життєдіяльність населення, знищують матеріальні цінності

Причини екологічних проблем:

1

Бурхливі
темпи
зростання
виробництва

2

Нераціональне
природокорист
ування

3

Забруднення
навколишнього
середовища
відходами
виробництва та
суспільства

- Чому виникають екологічні проблеми?

СТИХІЙНІ ЯВИЩА ПРИРОДИ

засухи

ураганні гарячі сухі вітри

піщані смерчі

пилові бурі

повені

нашестья сарани

Засуха

- — це тривалий бездощовий період, що призводить до висихання ґрунтів і загибелі рослин
- Наслідком засухи є неурожаї, пожежі та ваді

Районом частих і тривалих засух є **зона Сахель**, розташована на півдні від Сахари. Вона тягнеться широкою смугою із заходу на схід через усю Північну Африку

Ураганний гарячий сухий вітер

- дме в пустелі влітку
- Араби називають його **«подих смерті»**
- Коли він дме, температура повітря підвищується до **+50 °С**, а відносна вологість знижується іноді до **0 %**

Світ у просторі й часі

Супутники Сахари

На неозорих просторах Сахари постійно дме вітер, що несе величезну кількість пилу. У різних районах його називають по-різному: сірроко, самум, хамсин, харматан, шахалі. Арабське прислів'я каже: «У Сахарі вітер встає і лягає разом із Сонцем». Тому пилові бурі — постійні супутники пустелі.

➤ У різних районах Африки сильний вітер має різну назву:

- сірроко
- самум
- хамсин
- харматан
- шахалі

Арабське прислів'я каже: «У Сахарі вітер встає і лягає разом із Сонцем»
Завдяки йому пилові бурі – постійні супутники пустелі.

Піщані смерчі й пилові бурі

— тривають недовго (до 20 хв), але мають потужну силу і за короткий час переносять величезні маси піску, засипаючи поля, будинки, а іноді й великі поселення

Нашестя сарани

збираючись мільярдними зграями, за кілька годин може вщент знищити посіви сільськогосподарських культур або урожай плантацій

Повені

Деякі країни Африки потерпають від повеней

Заповни таблицю, поміркуй

Назва природної зони	Представник и рослинного світу	Представник и тваринного світу	Стихійні явища	
1.				
2.				
3.				

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

вирубка лісів

спустелення

зникнення рослин та тварин

Вирубка лісів

Нині майже **70 %** лісів Африки знищені, а їх залишки продовжують швидко зникати.

- Щорічно в Африці знищується 5 млн.га лісів;
- Відновлення лісів проходить повільно
- З кожних 29 га вирубаних лісів відновлюється 1-2 га

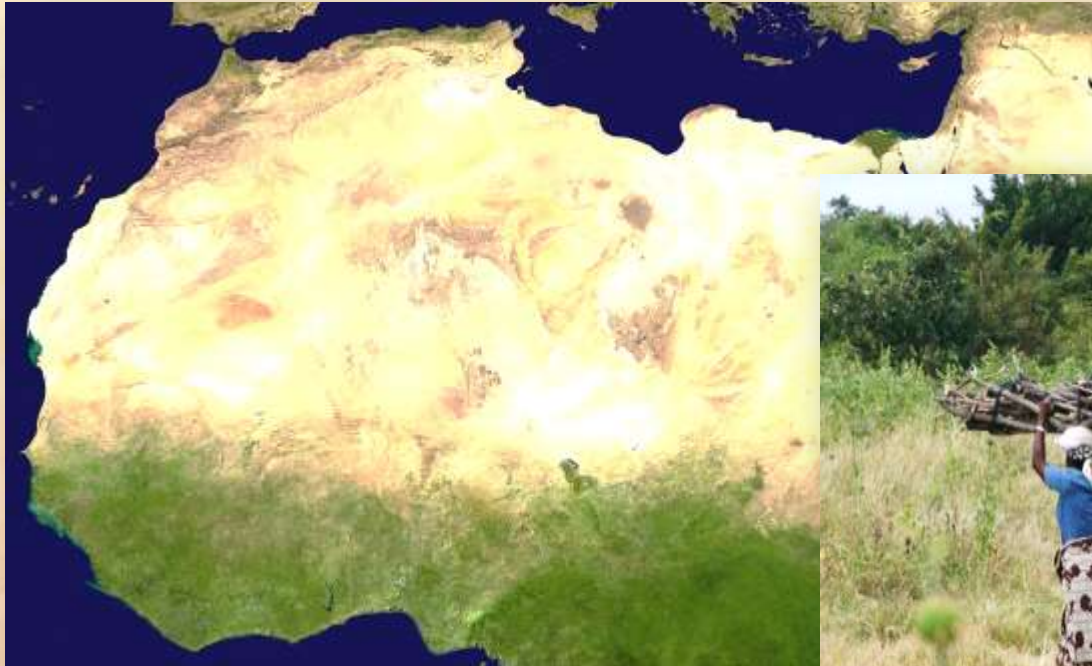
Негативні наслідки:

- посилення засух
- почастішання повеней
- виникнення зсувів ґрунту
- зменшення родючості ґрунту

Спустелення

- «Сахель» – слово арабське, що означає край, кордон, смуга землі
- — це розширення (збільшення) пустельних площ через надмірне випасання великої рогатої худоби, овець і верблюдів, вирубування дерев і чагарників савани
- за останні півстоліття Сахара просунулася в савани більш як на 200 км і збільшила свою площу на тисячі квадратних кілометрів

Зникнення багатьох видів рослин і тварин

Назва природно ї зони	Представник и рослинного світу	Представник и тваринного світу	Стихійні явища	Екологічн і проблем и
1.				
2.				
3.				

ОХОРОНА ПРИРОДИ

- З цією метою міжнародна організація ЮНЕСКО уклала
- список Світової спадщини — перелік унікальних, видатних природних і культурних цінностей, які є надбанням усього людства
- Природні цінності — це феномени (незвичайності) природи, об'єкти, що мають виняткову природну красу, символи геологічних епох, форми рельєфу, водойми, узбережжя, рослинні й тваринні угруповання

Подорож у слово

ЮНЕСКО (англ. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO*) — Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури — міжнародна організація, яка передбачає співпрацю держав у галузі освіти, науки, культури, а також сприяє охороні пам'яток культури та природи.

Логотип
ЮНЕСКО

В Африці 78 об'єктів занесено до списку Світової спадщини
Об'єктами природної спадщини, наприклад, є

Природоохоронні території

- в Африці такі території займають великі площі
- Вони влаштовані в різних природних комплексах — у горах, на рівнинах, у вологих вічнозелених лісах, саванах, пустелях, на вулканах
- Всесвітньо відомими є національні парки

«Продовжте речення»

1. Стихійними явищами природи називають.....
2. Посухи – це.....
3. Посухи супроводжуються.....
4. Піщані бурі виникають.....
5. «Килимом диявола» африканці називають.....
6. Екологічні проблеми – це
7. Збільшення території пустель виникає в наслідок.....
8. Знищення вологих і перемінно-вологих лісів пов'язане із.....
9. Вологі екваторіальні ліси ще називають.....
10. Браконьєрство призводить.....
11. Природні заповідні території – це.....
12. Для збереження природи створюють.....
13. ЮНЕСКО це організація.....

ПІДСУМУЄМО

- **Стихійні природні явища призводять до збитків і людських жертв**
- **Знищення лісів, опустелення саван, зменшення кількості рослин і тварин — найгостріші екологічні проблеми Африки**
- **Для збереження рідкісних рослин, унікального тваринного світу та природних комплексів Африки створюють заповідники і національні природні парки**

Домашнє завдання

Повторити п 24

Контурна карта (готуємо на наступний тиждень - ГП, рельєф, води, пустелі, заповідні території)

Переглянути відео

<https://www.youtube.com/watch?v=SL1G7PjVdh4>